

סָבָא, מַאי דְכָתִיב, (תהלים עח כה) לָחֶם אֲבִירִים אָכַל
אִישׁ. לָחֶם דְּמִלְאֲכֵי הַשָּׂרֵת אוֹכְלִים.

לְמַאי נִפְקָא מֵינַה. אֵלָא מַה מִּלְאֲכֵי הַשָּׂרֵת
אוֹכְלִים בְּקְדוּשָׁה וּבְטַהָרָה וּבְנִקְיוֹת, אַף
יִשְׂרָאֵל בֵּן צְרִיכִין לְאָכּוֹל בְּקְדוּשָׁה וּבְטַהָרָה.
דְּכָתִיב, (ויקרא יא מד) וְהִתְקַדְּשִׁתֶם, אֵלּוּ מִיָּמִים רֵאשׁוֹנִים.
וְהֵייתֶם קְדוּשִׁים, אֵלּוּ מִיָּמִים אַחֲרוֹנִים. פִּי קְדוּשׁ, זֶה
שְׁמֵן טוֹב. אֲנִי ה', זו בְּרִפְתַּת הַמְּזוּן.

וְהָכִי אָמְרִי. וְהִתְקַדְּשִׁתֶם, דְּכָל הָאוֹכֵל בְּקְדוּשָׁה
וּבְטַהָרָה וּבְנִקְיוֹת, נִדְמָה לְמִלְאֲכֵי הַשָּׂרֵת
שֶׁהֵם קְדוּשִׁים. וְדְכָתִיב, פִּי קְדוּשׁ אֲנִי ה', מְלַמֵּד,
שְׁצַרְיָךְ פּוֹנָה בְּבִרְפַת הַמְּזוּן.

וְכָל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אֲכִילְתוּ טָמֵא.
וְשִׁכְנִיתָא מַה הִיא אוֹמְרַת. (משלי כג ו) אַל

לשון הקודש

אלו מינים אחרונים. פי קדוש – זה שמן
טוב. אני ה' – זו ברפת המזון.
וכך אומרים. והתקדשתם, שכל האוכל
בקדשה ובטהרה ובנקיות, נדמה
למלאכי השרת שהם קדושים. ושבתוב
פי קדוש אני ה', מלמד שצריך פונה
בברפת המזון.
וכל האוכל בלא נטילת ידים, אכילתו

רב המנונא סבא, מהו שבתוב (תהלים עח)
לחם אבירים אכל איש – הלחם
שמלאכי השרת אוכלים.
מה יוצא מזה? אלא מה מלאכי השרת
אוכלים בקדשה ובטהרה ובנקיות – אף
ישראל בן צריכים לאכל בקדשה
ובטהרה, שבתוב (ויקרא יא) והתקדשתם.
אלו מינים ראשונים. והייתם קדשים –

תִּלְחַם אֶת לֶחֶם רַע עֵינַי וְאֵל תִּתְאוּ לְמִטְעַמְתַּיִו.
מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דִּישׁ מִדַּת פּוֹרְעָנוֹת בְּעוֹלָם, וּשְׂמוֹ
עֵינַי הָרַע. וְכֹל הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אוֹתָהּ
הַמִּדָּה שֶׁל פּוֹרְעָנוֹת שׁוֹרָה עָלָיו. וְכֹל אוֹתוֹ הַמֵּאֲכֵל
שָׁלָה, הוּא נִקְרָא לֶחֶם רַע עֵינַי.

דְּהַכִּי אָמַר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, שְׁתֵּי מִדּוֹת
עוֹמְדוֹת עַל שְׁלֹחְנוֹ שֶׁל אָדָם, אַחַת מִדַּת
טוֹב, וְאַחַת מִדַּת רַע. בְּשֶׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ יָדָיו
וּמְבָרֵךְ, מִדַּת טוֹב אוֹמְרַת, זֶהוּ שְׁלֹחְנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
בְּרוּךְ הוּא, וּמִנְחָא יָדֶיהָ עַל רֵאשׁוֹ, וְאוֹמְרַת לוֹ,
עַבְדֵי אֲתָהּ. עַבְדוֹ שֶׁל מְקוֹם אֲתָהּ. בְּמָה דְאַתָּה
אָמַר, (ישעיה מט ג) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר
בְּךָ אֲתַפְאֵר.

לשון הקודש

עוֹמְדוֹת עַל שְׁלֹחְנוֹ שֶׁל אָדָם, אַחַת מִדַּת
טוֹב, וְאַחַת מִדַּת רַע. בְּשֶׁהָאָדָם מְקַדֵּשׁ
יָדָיו וּמְבָרֵךְ, מִדַּת טוֹב אוֹמְרַת: זֶהוּ
שְׁלֹחְנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וּמִנְחָה
יָדֶיהָ עַל רֵאשׁוֹ וְאוֹמְרַת לוֹ: עַבְדֵי אֲתָהּ,
עַבְדוֹ שֶׁל מְקוֹם אֲתָהּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (ישעיה
מט) וַיֹּאמֶר לִי עַבְדֵי אֲתָהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ
אֲתַפְאֵר.

טַמָּא. וְהַשְׂכִּינָה מַה הִיא אוֹמְרַת? (משלי כג)
אֵל תִּלְחַם אֶת לֶחֶם רַע עֵינַי וְאֵל תִּתְאוּ
לְמִטְעַמְתַּיִו. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שִׂישׁ מִדַּת
פּוֹרְעָנוֹת בְּעוֹלָם, וּשְׂמוֹ עֵינַי הָרַע. וְכֹל
הָאוֹכֵל בְּלֹא נְטִילַת יָדַיִם, אוֹתָהּ הַמִּדָּה
שֶׁל פּוֹרְעָנוֹת שׁוֹרָה עָלָיו. וְכֹל אוֹתוֹ
הַמֵּאֲכֵל שָׁלָה הוּא נִקְרָא לֶחֶם רַע עֵינַי.
שֶׁכֵּן אָמַר רַב הַמְּנוּנָא סָבָא, שְׁתֵּי מִדּוֹת

וּבְשֵׁאִין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל. מִדַּת רַע
אוֹמְרָת, זֶה שְׁלִי הוּא. מִיַּד שׁוֹרָה עָלָיו
וּמִטְמָאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוֹ נִקְרָא לָחֵם רַע עֵין.

עוֹבְדָא הָוָה בְּבָבֶל, בְּחַד פֶּר נָשׁ הַזְּמִין הֵהוּא
מִסְפִּינָא לְמִיבֵל, חָמָא לִיהַ דְּלֵא נְטִל
יָדָיו וְאָכִיל. הֵהוּא מִסְפִּינָא קָם מִפְתּוֹרָא וְאָזִיל לִיהַ,
קַרְיֵיהַ, וְאָמַר לִיהַ תִּיב בְּקִיּוּמָךְ וְאָכִיל.

אָמַר לִיהַ, חֵם וְשָׁלוֹם דְּאָכִיל אֲנָא עִמָּךְ, דְּעָלִיךְ
כְּתִיב, אֵל תִּלְחֶם אֶת לָחֶם רַע עֵין וְגו', וְלֵא
עוֹד אֵלֵא שְׁמֵאֲכִלְךָ טָמֵא. וּכְתִיב, (ויקרא יא מג) וְלֵא
תִטְמְאוּ בָהֶם וְנִטְמְתֶם בָּם. דְּכָל מֵאן דְּשָׁרְיָא עֲלֵיהַ
רוּחַ רַע עֵין, מְקַבֵּל טוֹמְאָה סְתוּמָה, דְּלִית לָהּ
פְתִיחוּ בְּלָל. אֲתָא עוֹבְדָא קָמִי רַבָּנָן, וַיַּהֲבוּ לִיהַ
לְהֵהוּא מִסְפִּינָא מְאָה זִוְזִי.

לְשׁוֹן הַקּוּדֵשׁ

אָמַר לוֹ: חֵם וְשָׁלוֹם שְׂאֵנִי אִכְל עִמָּךְ,
שְׁעָלִיךְ כְּתוּב (משלי בג) אֵל תִּלְחֶם אֶת לָחֶם
רַע עֵין וְכו', וְלֵא עוֹד, אֵלֵא שְׁמֵאֲכִלְךָ
טָמֵא, וּכְתוּב (ויקרא יא) וְלֵא תִטְמְאוּ בָהֶם
וְנִטְמְתֶם בָּם. שְׁכַל מִי שְׁשׁוֹרָה עָלָיו רוּחַ
רַע עֵין, מְקַבֵּל טְמָאָה סְתוּמָה, שְׂאֵין לָהּ
פְתִיחוּת בְּלָל. בָּא הַמַּעֲשֶׂה לְפָנֵי חֲכָמִים,
וְנִתְּנוּ לְאוֹתוֹ הָעֵנִי מְאָה זִוְזִים.

וּבְשֵׁאִין אָדָם מְקַדֵּשׁ אֶת יָדָיו וְאוֹכֵל,
מִדַּת רַע אוֹמְרָת: זֶה שְׁלִי הוּא! מִיַּד שׁוֹרָה
עָלָיו וּמִטְמָאָה אוֹתוֹ, וּמֵאֲכָלוֹ נִקְרָא לָחֶם
רַע עֵין.

מַעֲשֶׂה הָיָה בְּבָבֶל, בְּאִישׁ אֶחָד שׁוֹמֵן
אוֹתוֹ הָעֵנִי לְאָכֵל. רָאָה אוֹתוֹ שְׁלֵא נְטִל
יָדָיו וְאָכֵל. אוֹתוֹ הָעֵנִי קָם מִהַשְּׁלָחוֹן וְהִלְךְ
לוֹ. קָרָא לוֹ וְאָמַר לוֹ: שָׁב בְּמִקּוּמְךָ וְאָכֵל!

בָּכָה רַבִּי חֲנִי, וְאָמַר, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁרִיכֶם
 עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת. וּמָה מִסְפִּינָא, דְּהִתּוּ
 בְּפִין, וְעָצִיר מְעוּי, וְנָטַר גְּרָמִיָּה, וְלֹא תִישׁ אֶלָּא
 לִיקְרָא דְמַרְיָה. (דף קו ע"א) כַּמָּה אָנֹר טַב זְמַן לְמַאן
 דְּלָעַן בְּאִזְרֵיתָא.

תְּלִיתָאָה, לְנִטְלָא יְמִינָא בְּשִׁמְאָלָא. בְּגִין דִּימִינָא
 אֵית לִיה שְׁבָחָא עַל שְׁמַאֲלָא בְּכָלָא,
 וְאֶצְטְרִיךְ לְנִטְלָא לְיְמִינָא בְּשִׁמְאָלָא, וְלִשְׁמִשָּׂא לִיה.
 דְּהָא יְמִינָא דְּבַר נָשׁ, כְּגוֹנוֹנָא עִילָאָה, לְמַחְוֵי לִיה
 שְׁבָחָא עַל שְׁמַאֲלָא.

דְּאִזְרֵיתָא בְּיְמִינָא אֶתִּיהֶבִית. דְּכִתִּיב, (דברים לג
 ב) מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ. (תהלים קיח
 טז) וּכְתִיב, יָמִין ה' רוֹמְמָה יָמִין ה' עוֹשֶׂה חַיִּל. וְעַל
 דָּא, (שמות יז יא) כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי יִשְׂרָאֵל.

לשון הקודש

וְצָרִיךְ לְפַל אֶת הַיָּמִין בְּשִׁמְאָל וּלְשִׁמְשׁ
 אוֹתוֹ, שֶׁהֵרִי הַיָּמִין שֶׁל הָאָדָם כְּגוֹן עֲלוּן,
 לְהִיּוֹת לוֹ שְׁבַח עַל הַשְּׁמַאֲל.

שְׁתַּתּוֹרָה נִתְּנָה בְּיָמִין, שְׁכַתּוּב (דברים לג)
 מִימִינוֹ אֵשׁ דָּת לְמוֹ. וְכַתּוּב (תהלים קיח) יָמִין
 ה' רוֹמְמָה יָמִין ה' עוֹשֶׂה חַיִּל. וְעַל זֶה,
 כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגִבְרֵי יִשְׂרָאֵל.

בָּכָה רַבִּי חֲנִי וְאָמַר, אֲשֶׁרִיכֶם יִשְׂרָאֵל!
 אֲשֶׁרִיכֶם עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת! וּמָה
 הָעֲנִי, שְׁהִיָּה רַעֲב, וְעָצִיר מְעוּי, וְשָׁמַר
 עֲצֻמוֹ, וְלֹא חִשַּׁשׁ אֶלָּא לְכַבּוֹד אֲדוֹנוֹ –
 כַּמָּה שָׂכָר טוֹב עֲתִיד לְמִי שֶׁעוֹסְקִים
 בַּתּוֹרָה.

הַשְּׁלִישִׁית – לְפַל יָמִין בְּשִׁמְאָל, מִשּׁוּם
 שֶׁהַיָּמִין יֵשׁ לוֹ שְׁבַח עַל הַשְּׁמַאֲל בְּכָל,

לְקַדְשָׁא יְדִיו, אֶצְטְרִיד שְׂמַאלָא לְקַדְשָׁא
 לְיַמִּינָא. כִּתְּחַן שְׁעוּלָה לְדוּכָן, מִמִּי
 נוּטַל יְדִיו, הָיִי אוֹמֵר מַלְוִי, דְּאִיהוּ מִסְטַר
 שְׂמַאלָא, דְּאִיהוּ מְשַׁמֵּשׁ לְכִתְּחַן הָעוּלָה לְדוּכָן,
 לְמִיּהוּי יַמִּינָא כְּדָקָא יָאוּת, וְלֵאתְקַדְשָׁא מִגּוֹ
 שְׂמַאלָא. אוּף הָכִי נָמִי הָכָא, יַמִּינָא לָא בְעֵי
 לֵאתְקַדְשָׁא אֶלָּא מִגּוֹ שְׂמַאלָא.

תוּ, אֶצְטְרִיד לְנִטְלָא כָּל פְּרָקִין דְּיִד. אַרְבַּעָה סְרִי
 פְּרָקִין אֵינּוּן, דְּאִיקְרוּן י"ד, וְדָא אִיהוּ (שמות יז
 ט) כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה, כְּמָא דְּאוּקְמִיָּה רַב הַמְנוּנָא
 סָבָא, בְּאִתְּוּוֹן דְּאֶלְפָּא בִּיתָא, רִישָׁא וְסוּפָא, דְּאִקְרִי
 א"ת ב"ש. וְכָל אֵינּוּן י"ד פְּרָקִין, בְּרִזָּא דְּאֶלְפָּא
 בִּיתָא, מִגּוֹ ה' וְלַעֲיִלָּא, וְאִיקְרִי י"ד פְּרָקִין. וְי"ד
 פְּלִחִין לִי"ד, לְמִיּהוּי כָּלְלָא דִּימִינָא בְּשְׂמַאלָא.

לשון הקודש

אַרְבַּעָה עֶשֶׂר פְּרָקִים הֵם, שְׁנַקְרָאִים י"ד,
 וְזֶה הוּא כִּי יָד עַל כֶּסֶם י"ה, כְּמוֹ שֶׁבְּאַרְהָ
 רַב הַמְנוּנָא סָבָא בְּאוּתִיּוֹת שֶׁל אֶלְפָּא
 בִּיתָא רִאשׁ וְסוּף, שְׁנַקְרָאִים א"ת ב"ש.
 וְכָל אוֹתָם י"ד הַפְּרָקִים, בְּסוּד שֶׁל
 אֶלְפָּא בִּיתָא, מִתּוֹךְ ה' וּמַעְלָה,
 וְנַקְרָאִים י"ד פְּרָקִים. וְי"ד עוֹבְדִים לִי"ד,
 לְהִיּוֹת כָּלְלָא שֶׁל יָמִין בְּשְׂמַאל, וְהַשְׂמַאל

לְקַדְשׁ יְדִיו, צְרִיךְ הַשְׂמַאל לְקַדְשׁ אֵת
 הַיָּמִין. הַכִּתְּחַן שְׁעוּלָה לְדוּכָן, מִמִּי נוּטַל
 יְדִיו? הֲוֵה אוֹמֵר מַלְוִי, שֶׁהוּא מַצַּד
 הַשְׂמַאל, שֶׁהוּא מְשַׁמֵּשׁ אֵת הַכִּתְּחַן הָעוּלָה
 לְדוּכָן לְהִיּוֹת יָמִין כְּרִאוּי וְלַהֲתַקְדְּשׁ
 מִתּוֹךְ הַשְׂמַאל. אִף כָּאֵן גַּם, הַיָּמִין לָא
 צְרִיךְ לַהֲתַקְדְּשׁ אֶלָּא מִתּוֹךְ הַשְׂמַאל.
 וְעוֹד, צְרִיךְ לִטַּל אֵת כָּל פְּרָקֵי הַיָּד.

וּשְׂמָאלָא בְיַמֵּינָא. וְעַל דָּא נְטִילַת יְדַיִם, לְאַכְלָלָא
דָּא בְדָא.

רְבִיעִיָא, דְּצָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ יְדָיו בְּשַׁעָה דְּמַבְרַךְ,
לְאַחַר נְטִילָה, וּיְקַדֵּשׁ יְדָיו.
דְּכְתִיב, (תהלים קלד ב) שָׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת ה',
מֵאֵי טַעְמָא.

בְּגִין דְּאַצְבָּעֵן אֵינּוֹן דְּיוֹקְנָא עֵילָאָה. אֲצְבָּעֵן אֵינּוֹן
חָמֵשׁ, אַרְבַּע אֲצְבָּעֵן דְּאֵינּוֹן מְחֻזְבָּרִים בְּחָדָא,
אֵית בְּהוּ תְּלַת פְּרָקִין בְּכָל חָדָא, דְּאֵינּוֹן רְזָא
דְּדִיוֹקְנָא דְּרְתִיבָא עֵילָאָה. דְּהָא רְתִיבָא קְדִישָׁא
אֵיחֵי אַרְבַּע, וְאֵינּוֹן תְּרִיסַר פְּרָקִין. וְעַל דָּא שֵׁם
הַמְּפֹרָשׁ דְּאַרְבַּע אַתְּוֹן, תְּרִיסַר אַתְּוֹן אֵיחֵי. וְדָא
הוּא שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ בְּאוֹתִיּוֹתָיו, אֵינּוֹן תְּרִיסַר פְּרָקִין,
כָּל פְּרָק וּפְרָק אוֹת אַקְרִי.

לשון הקודש

מְחַבְרוֹת יַחַד, יֵשׁ בְּהֵן שְׁלֹשָׁה פְּרָקִים
בְּכָל אַחַת, שְׁהֵן סוּד שֶׁל דִּיוֹקֵן הַמְּרַכְבָּה
הַעֲלִיּוֹנָה. שְׁהֵרִי הַמְּרַכְבָּה הַקְּדוּשָׁה הִיא
אַרְבַּע, וְהֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים, וְעַל כֵּן
שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ שֶׁל אַרְבַּע אוֹתִיּוֹת, שְׁתַּיִם
עֶשְׂרֵה אוֹתִיּוֹת הוּא. וְזֵהוּ שֵׁם הַמְּפֹרָשׁ
בְּאוֹתִיּוֹתָיו, הֵם שְׁנַיִם עֶשֶׂר פְּרָקִים, כָּל
פְּרָק וּפְרָק נִקְרָא אוֹת.

בְּיַמֵּין, וְעַל זֶה נְטִילַת יְדַיִם, לְהַכְלִיל זֶה
עִם זֶה.

רְבִיעִיָא – שְׁצָרִיךְ לְהַגְבִּיחַ יְדָיו בְּשַׁעָה
שְׁמַבְרַךְ לְאַחַר נְטִילָה, וּיְקַדֵּשׁ יְדָיו,
שְׁכְּתוּב (תהלים קלד) שָׂאוּ יְדֵיכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ
אֶת ה'. מָה הַטַּעַם?

מִשּׁוּם שֶׁהָאֲצְבָּעוֹת הֵן דִּיוֹקֵן עֲלִיוֹן.
הָאֲצְבָּעוֹת הֵן חָמֵשׁ. אַרְבַּע אֲצְבָּעוֹת שְׁהֵן

אֶצְבַּע יִתְּרָה דְאֶתְקָרִי גּוֹדֵל, דְּאִיהוּ חוּץ מִיִּנְיָהּ, וְאִית בֵּיה תְּרִין פְּרָקִין, אֵינּוּן תְּרִין פְּרָקִין, תְּרִין אֲתוּוֹן טְמִירוֹן, בְּתִרִין דְּרֵגִין עֵילָאִין טְמִירוֹן, שְׁבַתָּא דְכוּלְהוּ אֵינּוּן.

וּמִפְתָּחָא דְכוּלְהוּ לְעֵילָא, לְגַבֵּי הַהוּא דְטְמִיר דְלֹא אֲתַנְגְּלִיָא, וְאֵלִין פְּרָקִין, כּוּלְהוּ זְקִיפִין לְגַבֵּי הַהוּא טְמִירָא, לְבַתַּר דְּאֶתְקַדְשִׁי. בְּגִין דְכוּלְהוּ אֲתַבְּרָכָאן מִיִּנְיָהּ.

וְהַשְׁתָּא בֵּינוּ דְאֶתְקַדְשִׁי, אֶצְבָּעֵן אֶצְטְרוּד לְזֻקְפָא לֹון לְעֵילָא, לְאֶתְעָרָא אֵינּוּן פְּרָקִין עֵילָאִין קְדִישִׁין (דְּאֶתְמַפְרוּ). וְעַל דָּא, ה' אֶצְבָּעֵן וַי"ד פְּרָקִין דְּאִית בְּהוֹן, הָרִי י"ט. וְתִרִין פְּרָקִין עֵילָאִין, הָרִי כ"א בְּזֻרְעַ עֵמּוֹן, כְּנִגְדָא אֲהֵיה שְׁחֻשְׁבוּנו כ"א. וְכֵן בְּיַד

לשון הקודש

מפנינו

וְעַכְשָׁיו, בֵּינוּ שְׁהִתְקַדְשׁוּ, צְרִיד לְזֻקְפָא אֶת הָאֶצְבָּעוֹת לְמַעְלָה, לְהַעִיר אוֹתָם הַפְּרָקִים הָעֵלְיוֹנִים הַקְּדוּשִׁים (שְׁהִסְתַּרְרוּ). וְעַל כֵּן, ה' אֶצְבָּעוֹת וַי"ד הַפְּרָקִים שְׁיִישׁ בְּהֵן - הָרִי תִשְׁעָה עָשָׂר. וְכִי פְּרָקִים עֵלְיוֹנִים - הָרִי עֶשְׂרִים וְאַחַד בְּזֻרְעַ הַיַּמִּין, כְּנִגְדָא אֲהֵיה שְׁחֻשְׁבוּנו עֶשְׂרִים וְאַחַת. וְכֵן בְּיַד שְׁמַאל עֶשְׂרִים וְאַחַד,

אֶצְבַּע יִתְּרָה שְׁנַקְרָאת גּוֹדֵל, שְׁהִיא חוּץ מִהֶם, וַיֵּשׁ בָּהּ שְׁנֵי פְּרָקִים. אוֹתָם שְׁנֵי הַפְּרָקִים, שְׁתֵּי אוֹתוֹת טְמִירוֹת בְּשְׁתֵּי דְרָגוֹת עֵלְיוֹנוֹת טְמִירוֹת. הַשְּׁבַח שֶׁל כָּלָם הֵם.

וְהַמִּפְתָּח שֶׁל כָּלָם לְמַעְלָה, אֵל אוֹתוֹ הַטְּמִיר שְׁאִינוּ מִתְּנַגְּלָה, וְאֵלֹו הַפְּרָקִים כָּלָם זְקוּפִים אֵל אוֹתוֹ הַטְּמִיר לְאַחַר שְׁמֵתְקַדְשִׁים, מִשּׁוּם שֶׁכָּלָם מִתְּבָרְכִים

שְׁמַאל כ"א, בְּנֶגֶד אֶהְיֶה שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ כ"א. וְעַל דָּא
אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה.

וְרָזָא, אֶהְיֶה רֵא"ש אֶהְיֶה. אֲשֶׁר הֶפְכוּ רֵא"ש.
וְעַל דָּא אָמַר, (דברים כ"ט) רֵאשִׁיכֶם שְׁבִיטִיכֶם.
רֵאשִׁיכֶם, זְרוּעַ יָמִין. שְׁבִיטִיכֶם, זְרוּעַ שְׁמַאל.

חֲמִישָׁא, דְּעָרִיד לְבָרְכָא בְּכוּנָה, כְּמָה דְּאִמְרִין.
בְּגִין לְאִתְעָרָא בְּרָכָאן לְעִילָא,
בְּדִיוקְנָא דְּאֶצְבָּעֵן. שְׁתִּיתָא, לְמִיָּהב מִתְּהוּא
מִיכְלָא לְמִסְפְּנָא, דְּדָא אִיהוּ בְּדָקָא יָאוֹת. וּמְצוּה
מִן תְּמוּבְחָר, לְמִיָּהב מִתְּהוּא מִיכְלָא דְּאִיהוּ אָכִיל,
מִכָּל שׁוּפְרֵי דְּאִיהוּ תְּאִיב. דְּהָא קוּדְשָׁא בְּרִידָא הוּא
אֲתֵהֵי מִתְּהוּא מְזוּנָא דְּאִיהוּ יָהִיב לְמִסְפְּנָא, בְּגִין
דְּתְּהוּא מִיכְלָא דְּאִיהוּ יָהִיב, עֲבָדָא נִיחָא לְנַפְשָׁא
דְּהָא מִסְפְּנָא, וְחָדִי לִיה.

לשון הקודש

בְּדִיוקְנָא שֶׁל הָאֶצְבָּעוֹת. הַשְּׁשִׁית – לַתּוֹת
מֵאוֹתוֹ הַמֵּאכָל לְעֵנִי, שְׂזוּהוּ בְּרֵאוֹי. וּמְצוּה
מִן הַמְּבַחֵר לַתּוֹת מֵאוֹתוֹ הַמֵּאכָל שֶׁהוּא
אוֹכֵל, מִכָּל הַמְּשֻׁפְּרִים שֶׁהוּא תֹאב,
שֶׁהֵרִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא גִּהְנֶה מֵאוֹתוֹ
הַפּוּזוֹן שֶׁהוּא נוֹתֵן לְעֵנִי, מִשּׁוֹם שֶׁאוֹתוֹ
הַמֵּאכָל שֶׁהוּא נוֹתֵן, עוֹשֶׂה נֶחֱת לְנַפְשׁ
הָעֵנִי הַזֶּה, וּמִשְׁמַח אוֹתוֹ.

בְּנֶגֶד אֶהְיֶה שְׁחֻשְׁבוֹנוֹ עֲשָׂרִים וְאַחַת. וְעַל
זֶה אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה.
וְחִסּוּד, אֶהְיֶה רֵא"ש אֶהְיֶה. אֲשֶׁר
הֶפְכוּ רֵא"ש. וְעַל זֶה אָמַר (דברים כ"ט)
רֵאשִׁיכֶם שְׁבִיטִיכֶם. רֵאשִׁיכֶם – זְרוּעַ
יָמִין. שְׁבִיטִיכֶם – זְרוּעַ שְׁמַאל.
חֲמִישִׁית – שְׁעָרִיד לְבָרְךָ בְּכוּנָה, כְּמוֹ
שֶׁאִמְרָנוּ, בְּדִי לְעוֹרֵר בְּרָכוֹת לְמַעַלָּה,

שְׁבִיעָאָה, לְבָרְכָא בְרַכַּת הַמוֹצֵיאַ עַל נִהְמָא.
 דְהָכִי אָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא, שְׁבַע
 אַרְצוֹת נִינְהוּ, וְכוּלְהוּ מְדוּרִין לְתַתָּא. וּמְכַלְהוּ לָא
 אַתְרֵיעִי קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֶלָּא בְּתִבְלָ דָּא.
 וְכוּלְהוּ לָא הָוָה מְאִינִין שְׁבַעָה מִינִין, אֶלָּא
 בְּתִבְלָ דָּא.

וּבְכַלְהוּ יְהִיב קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא פִּל עֲשֻׁבִין, וְכָל
 יְבוּלֵי אֶרֶעָא, בְּיַד מְמַנָּן, בַּר מַאֲלִין
 שְׁבַעַת הַמִּינִין, נִהְמָא דְמִיכְלָא דְבְנֵי נָשָׂא. וּבְגֵינֵי
 כֶּךָ אֲעִטְרִיד לְדַקְדֵּק בְּהוּ דְהַמוֹצֵיאַ, דְהָא נִהְמָא
 בִּידֵיהּ אַתְמַסָּר, וְלָא בִידָא דְמְמַנָּן. וְאִיחוּ דְאֲפִיק
 לִיהּ, וְלָא אַחֲרָא. וְעַל דָּא הַמוֹצֵיאַ, וְלָא מוֹצֵיאַ.

תְּמִינָאָה, דְלָא יְהִיא גְרַגְרָן וּבְלָעוּן, אֶלָּא כְּמֵאן
 דְאֲכִיל כְּמִי מְלָכָא. דְבְרַכַּתָּא לָא

לשון הקודש

פָּרַט לְאֵלוּ שְׁבַעַת הַמִּינִים, לֶחֶם שֶׁל
 מַאֲכָל בְּנֵי הָאָדָם. וּמִשּׁוּם כֶּךָ עָרִיד
 לְדַקְדֵּק בְּהִיא שֶׁל הַמוֹצֵיאַ, שֶׁהָרִי הֶלְחֵם
 נִמְסָר בְּיָדוֹ, וְלָא בִידֵי הַמְמַנִּים, וְהוּא
 שְׁמוֹצֵיא אוֹתוֹ וְלָא אַחֲרָ, וְלִכְּנֵי הַמוֹצֵיאַ,
 וְלָא מוֹצֵיאַ.

הַשְּׁמִינִית - שֶׁלָּא יְהִיה גְרַגְרָן וּבְלָעוּן,
 אֶלָּא כְּמִי שֶׁאוֹכֵל לְפָנֵי הַמֶּלֶךְ. שְׂאִין

הַשְּׁבִיעִית - לְבָרַךְ בְּרַכַּת הַמוֹצֵיאַ עַל
 הֶלְחֵם. שְׁכֶךָ אָמַר רַב הַמְנוּנָא סָבָא,
 שְׁבַע אַרְצוֹת הֵן, וְכֻלָּם מְדוּרִים לְמַטָּה.
 וּמְכַלְן לָא הַתְרַצָּה הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא
 אֶלָּא בְּתִבְלָ הַזֶּה. וּבְכַלְן לָא הֵיוּ מְאוּתָם
 שְׁבַעָה מִינִים אֶלָּא בְּתִבְלָ הַזֶּה.

וּבְכַלְן נוֹתֵן הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא כָּל
 הַעֲשָׂבִים וְכָל יְבוּלֵי הָאָרֶץ בְּיַד מְמַנִּים,

שָׂרִיָּא בְּמַעוֹי דִּיהוּא דְּאַשְׁתַּכַּח בְּלֶעָן, אֶלְא בְּהוּא
 דְּלֹא אֶשְׁתַּכַּח בְּלֶעָן. וּבְלֶעָן אִיהוּ כְּעֵשׂוֹ,
 דְּכְתִיב, (בראשית כה ל) הֲלַעֲיִטְנִי נָא מִן הָאָדָם הָאָדָם
 הַזֶּה, אֹרַח הַלְעָטָה. מֵאֵי טַעְמָא. בְּגִין דְּתוּיָּא
 בִּישָׂא שָׂרִיָּא בְּמַעוֹי, וְלֹא יִשְׁבַּע. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
 דְּאִיקְרִי רְשָׁע. דְּכְתִיב, (משלי יג כה) וּבִטָּן רְשָׁעִים
 תַּחֲסֹר. בְּגִין דָּא בָּעֵי לְמִיכַל בְּנַחַת עַל פְּתוּרִיהּ,
 כְּמֵאן דִּיתִיב קָמִי מְלָכָא.

תְּשִׁיעָאָה, לְמִיָּהוּי עַל פְּתוּרִיהּ דְּבְרֵי תוּרָה.
 דְּהָא תְּנִינָן, שׁוֹלְחָן דְּלִית בֵּיהּ דְּבְרֵי
 תוּרָה, הָרִי הוּא כְּמֵאן דְּאָכַל מִזְבְּחֵי מֵתִים, דָּא
 עֲבוּדָה זָרָה. דְּכְתִיב, (ישעיה כח ח) כִּי כָּל שְׁלַחְנוֹת
 מְלֹאוֹ קִיָּא צֹאָה בְּלֵי מְקוּם. עֲבוּדָה זָרָה אִיקְרִי
 קִיָּא צֹאָה.

לשון הקודש

בְּנַחַת עַל שְׁלַחְנוֹ, כְּמִי שְׁיוֹשֵׁב לְפָנֵי
 הַמֶּלֶךְ.

תְּשִׁיעָאָה - שִׁיעָה עַל שְׁלַחְנוֹ דְּבְרֵי
 תוּרָה, שְׁהָרִי שְׁנִינָן, שְׁלַחְן שְׂאִין בּוּ דְּבְרֵי
 תוּרָה, הָרִי הוּא כְּמִי שְׂאוּכַל מִזְבְּחֵי
 מֵתִים. זוֹ עֲבוּדָה זָרָה, שְׂכָתוּב (ישעיה כח) כִּי
 כָּל שְׁלַחְנוֹת מְלֹאוֹ קִיָּא צֹאָה בְּלֵי מְקוּם.
 עֲבוּדָה זָרָה נִקְרָאת קִיָּא צֹאָה.

הַבְּרָכָה שׁוּרָה בְּמַעוֹי שֶׁל אוֹתוֹ שְׁנַמְצָא
 בְּלֶעָן, אֶלְא בְּאוֹתוֹ שֶׁלֹּא נִמְצָא בְּלֶעָן.
 וְהַבְּלֶעָן הוּא כְּמוֹ עֵשׂוֹ, שְׂכָתוּב (בראשית כה
 ל) הֲלַעֲיִטְנִי נָא מִן הָאָדָם הָאָדָם הַזֶּה, דְּרִדָּ
 הַלְעָטָה. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁהִנְחֵשׁ הָרַע
 שְׂרִוֵי בְּמַעוֹי, וְלֹא יִשְׁבַּע. וְלֹא עוֹד, אֶלְא
 שְׁנַקְרָא רְשָׁע, שְׂכָתוּב (משלי יג) וּבִטָּן
 רְשָׁעִים תַּחֲסֹר. מִשּׁוּם כִּדְ צָרִיד לְאָכַל

בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִידָה הוּא פְּלִיג חוּלְקִין בְּכָל יוֹמָא
 וּבְכָל לַיְלָא, מְזוּנִין לְעֵלְמָא, לְעֵילָא
 וְלַתַּיָּא. בְּלַיְלָא, לְאִינוּן מְלֹאכִין דְּמִמֶּנּוּן עַל
 דְּוִכְתִּייהוּ, וְשְׁלִיטֵי בְּלַיְלָא, אֲכִילֵי בְּלַיְלָא, כְּמָה
 דְּאֵת אָמַר, (משלי לא טו) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן טָרַף
 לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרוֹתֶיהָ.

בְּיַמָּא, לְאִינוּן מְלֹאכִין דְּמִמֶּנּוּן עַל דְּוִכְתִּייהוּ,
 וְשְׁלִיטֵי בְּיַמָּא, פְּלִיג לֹון קוּדְשָׁא בְּרִידָה
 הוּא מְזוּנָא בְּיַמָּא. בִּינוּן דְּפְלִיג לֹון, לְבַתְרִייהוּ,
 פְּלִיג לְכָל בְּנֵי עֵלְמָא דָּא.

כָּל אִינוּן מְלֹאכִין דְּלְעֵילָא, בְּעוֹד דְּאֲכִילֵי
 מְזוּנֵייהוּ, כּוּלְהוּ מְשַׁבְּחִין וּמוֹדִין וּמְנַשְּׂאִין
 לְמַאֲרִיחוֹן, וְלְבַתֵּר אוֹף חָכִי. כְּגוֹנָא דָּא יִשְׂרָאֵל
 לְתַתָּא, אֲצַטְרִיד לְהוֹן כְּהַאי גּוֹנָא מִמֶּשׁ, לְמַהוּ
 תְּבָרִים בְּחַדְרֵיהוּ.

לְשׁוֹן הַקּוּדֶשׁ

מְקוּמָם וְשׁוּלְטִים בְּיוֹם, מְחַלְקֵי לְהֵם
 הַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְזוּן בְּיוֹם. בִּינוּן שְׁחַלְקֵי
 לְהֵם, לְאַחֲרֵיהֶם מְחַלְקֵי לְכָל בְּנֵי הָעוֹלָם
 הַזֶּה.

כָּל אוֹתָם הַמְּלֹאכִים שְׁלַמְעֵלָה, בְּעוֹדָם
 אוֹכְלִים מְזוּנָם, כָּלָם מוֹדִים וּמְשַׁבְּחִים
 וּמְנַשְּׂאִים אֶת אֲדוֹנָם, וְאַחַר כֵּן אַף כֵּן.
 כְּמוֹ זֶה יִשְׂרָאֵל לְמַטָּה, צְרִידָה לְהֵם בְּגוֹן

מְשׁוּם שֶׁהַקּוּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא מְחַלְקֵי
 חֲלָקִים בְּכָל יוֹם וּבְכָל לַיְלָה מְזוּנֹת
 לְעוֹלָם, לְעֵלְיוֹנִים וְלַתַּחְתּוֹנִים. בְּלַיְלָה –
 לְאוֹתָם הַמְּלֹאכִים הַמִּמֶּנּוּם עַל מְקוּמָם,
 וְשׁוּלְטִים בְּלַיְלָה, אוֹכְלִים בְּלַיְלָה, כְּמוֹ
 שְׁנַאֲמַר (משלי לא) וַתִּקֶּם בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן
 טָרַף לְבֵיתָהּ וְחָק לְנַעֲרוֹתֶיהָ.
 בְּיוֹם – לְאוֹתָם הַמְּלֹאכִים הַמִּמֶּנּוּם עַל

עֲשִׂירָאָה, מִיָּם אַחֲרוֹנִים, דְּאֵינוֹן חוֹבָה, לְאַעְבְּרָא
 זוֹהֶמָא בִישָׂא מִינִיה, וְלִמִּיתָב חוֹלְקָא
 לְסִטְרָא בִישָׂא מִהֶהוּא זוֹהֶמָא דְעַל יְדוּי. בְּגִין דְּלֹא
 יִשְׁתַּכַּח מְקַטְרָנָא לְגַבִּיה.

דְּתַנְיִנָן, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה הֵהוּא רְעוּתָא וְכוּנָה
 דְּנְטִילַת יְדוּם, וְהַמוֹצִיא, וּבְרַכַּת (דף ק"ז ע"ב)
 הַנְּהַנִּין, וּבְרַכַּת מְזוֹנָא. מְדָה רְעָה, נְטִלָה הֵהוּא
 זוֹהֶמָא דְיְדוּם בְּמִים אַחֲרוֹנִים, וּבְדָא יִתְפַּרֵּשׁ
 מִינִיה, (ס"א וְלֹא מְקַטְרָנָא עֲלִיה) וּבְדָא נְטִיל חוֹלְקִיה.

וְעַל דָּא פְתִיב, וַיֹּאכַל בַּעַז וַיִּשֶׁתּ וַיִּיטֵב לְבֹו,
 דְּבְרִיד עַל מְזוֹנִיה, וְחֲדִי לְהֵהוּא אֶתֶר דְּאֶקְרִי
 לֵב, הֵהוּא לֵב דְּבָעִי לְבָא וְרְעוּתָא דְּאֵינִישׁ.

וּמִיָּם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וְקַבִּיל לֹון הֵהוּא דְּאֶקְרִי
 חוֹבָה, וּבְאֵינוֹן מִיָּם נִיחָא דְעֵתִיה. בְּגִין

לשון הקודש

נְטִלָה אֹתָהּ זֶהְמָה שֶׁל יְדוּם בְּמִים
 אַחֲרוֹנִים, וּבְזָה יִפְרֹד מְמֻנּוּ, (ולא יִקְטֹרֵג עֲלֵיהּ)
 וּבְזָה נּוֹטֵל חֶלְקוּ.

וְעַל זֶה פְתוּב, (רות א) וַיֹּאכַל בַּעַז וַיִּשֶׁתּ
 וַיִּיטֵב לְבֹו, שֶׁבְרִיד עַל מְזוֹנּוּ, וְשִׁמַּח אֹתוֹ
 הַמְּקוֹם שֶׁנִּקְרָא לֵב, אֹתוֹ הֵלֵב שֶׁצָּרִיד
 לֵב וְרַעוּן שֶׁל אָדָם.

וּמִיָּם אַחֲרוֹנִים חוֹבָה, וּמְקַבֵּל אֹתָם

הֵזֶה מְפֹשֵׁ, לְהִיּוֹת חֲבָרִים עִמָּהֶם.

הַעֲשִׂירִית – מִיָּם אַחֲרוֹנִים, שֶׁהֵם חוֹבָה,
 לְהַעֲבִיר הַזֶּהְמָה הָרְעָה מְמֻנּוּ, וְלִתֵּת חֶלֶק
 לְצַד הָרַע מֵאֹתָהּ זֶהְמָה שֶׁעַל יְדוּ, בְּדִי
 שְׁלֹא יִמְצֵא אֵלָיו מְקַטְרָנָא.

שִׁשְׁנֵינּוּ, מְדָה טוֹבָה נְטִלָה אֹתוֹ הַרְצוֹן
 וְהַכְּנָנָה שֶׁל נְטִילַת יְדוּם, וְהַמוֹצִיא,
 וּבְרַכַּת הַנְּהַנִּין, וּבְרַכַּת הַמְּזוֹן. מְדָה רְעָה

דַּתְרִין דְּרַגִּין אֱלִין, חַד אִיקְרִי זְכוּת, וְחַד אִיקְרִי
 חוּבָה. וְכָל מַלְיָן דְּדָא פְּתַחֲוֵן לְזְכוּת, וְכָל מַלְיָן
 דְּדָא פְּתַחֲוֵן לְחוּבָה, וְאַתְּדַנּוּ לְחוּבָה. וְעַל דָּא, מִיָּם
 אַחֲרוּנִים אֵינּוֹן חוּלְקִין דְּחוּבָה, דְּאַתְהִינִי מִתְּהֵא.
 וְרוּא שְׁפִיר.

כּוּם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיךְ עֲשָׂרָה דְּבָרִים, כְּמָה
 דְּאַתְעָרוּ בְּהוּ רַבְּנָן. בְּרַכַּת הַמְּזוּן
 בְּשִׁלְשָׁה, צְרִיךְ כּוּם. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה, אֵין צְרִיךְ
 כּוּם. מֵאֵי טַעְמָא, דְּכּוּם שֶׁל בְּרָכָה, אֵינּוּ
 מִתְבָּרַךְ אֱלָא בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשִּׁלְשָׁה וּלְמַעְלָה. הָא
 פְּחוּת מִשִּׁלְשָׁה, לֹא.

בְּשִׁלְשָׁה, אָמְרוּ רַבְּנָן, דְּהוּא אֹמֵר נְבָרַךְ
 שְׂאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ. הָבֵא לָא אָמְרִי לְמֵאן
 מְבָרַךְ, אִף עַל גַּב דְּשִׁלְשָׁה אֵינּוֹן, לֹא אָמַר נְבָרַךְ.

לשון הקודש

כּוּם שֶׁל בְּרָכָה צְרִיכָה עֲשָׂרָה דְּבָרִים,
 כְּמוֹ שֶׁהֵעִירוּ בָּהֶם חֲכָמִים. בְּרַכַּת הַמְּזוּן
 בְּשִׁלְשָׁה צְרִיךְ כּוּם. שְׁלֹא בְּשִׁלְשָׁה – אֵין
 צְרִיךְ כּוּם. מָה הַטַּעַם? שֶׁכּוּם שֶׁל בְּרָכָה
 אֵין מִתְבָּרַכַת אֱלָא בְּשִׁלְשָׁה, וּמִשִּׁלְשָׁה
 וּמַעְלָה. הִנֵּה פְּחוּת מִשִּׁלְשָׁה – לֹא.
 בְּשִׁלְשָׁה, אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ, שֶׁהוּא אֹמֵר
 שְׂאֵכְלָנוּ מִשְׁלוֹ. כָּאֵן לֹא אֹמְרִים לְמֵי

אוֹתוֹ שְׂנִקְרָא חוּבָה, וּבְאוֹתָם הַמִּים נְחָה
 דַּעְתּוֹ. מִשּׁוּם שְׁשִׁתֵּי הַדְּרָגוֹת הַלְלוֹ, אַחַת
 נִקְרָאת זְכוּת, וְאַחַת נִקְרָאת חוּבָה. וְכָל
 הַדְּבָרִים שֶׁל זֶה פּוֹתְחִים לְזְכוּת, וְכָל
 הַדְּבָרִים שֶׁל זֶה פּוֹתְחִים לְחוּבָה, וְנִדּוּנִים
 לְחוּבָה. וְעַל זֶה, מִיָּם אַחֲרוּנִים הֵם
 הַחֲלָקִים שֶׁל חוּבָה, שְׂנִהְגָה מְזֵה. וְסוּד
 יָפֵה.

לְמִי שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ, אוֹ לְשֵׁם, וְלֹא אָמְרֵי אֱלֹא
נְבָרָךְ שְׂאֵבְלָנוּ, וְלֹא אָמְרֵי לְמֵאן.

וְהִכָּא אִיתְעָרוּ רַבָּנֵן, דְּהָאֵי כּוּם שְׁל בְּרָכָה קְיִימָא
קַמִּיה, וְעֵינֵי מִסְתַּכְּלִין בֵּיה. וְרוּא (דברים י"א
יב) תָּמִיד עֵינֵי ה' אֱלֹהֶיךָ בָּה. וְהָהוּא כּוּם שְׁל
בְּרָכָה, נָטַל בְּרָכָן וּמְזוּנֵי מִגּוֹ תִּלְת אֲבָהָן. וּמִהָהוּא
מְזוּנָא דְאִיהוּ נָטַל אֲנָן אֲכִלֵי.

וְעַל דָּא מִסְתַּכְּלִין בֵּיה, וְאָמְרֵי נְבָרָךְ שְׂאֵבְלָנוּ
מִשְׁלוֹ, נְסַכִּי"ם דְּעֵתֵנוּ לְבָרְכָא, בְּגִין דְּאֵבְלָנוּ
מִשְׁלוֹ, מִהָהוּא מְזוּנָא דְאִיהוּ נָטַל לְמִיזַן עָלְמָא.

וְאִינֻן עוֹנִין וְאָמְרִין לְגַבִּי (עלמ"א) עֵילָאָה, בְּרוּךְ
שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינֵנוּ. וְהַשְׁתָּא
רְשִׁימוּ וְאָמְרֵי דְרַגָּא יְדִיעַ, דְּכָל מְזוּנָא מִינֵיה נְפָקָא.

לשון הקודש

הַאֲבוֹת. וּמֵאוֹתוֹ הַמְּזוּן שֶׁהוּא נָטַל אֲנָנוּ
אוֹכְלִים.

וְעַל זֶה מִסְתַּכְּלִים כּוּם, וְאוֹמְרִים נְבָרָךְ
שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ. נְסַכִּי"ם דְּעֵתֵנוּ לְבָרָךְ,
מִשּׁוּם שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ, מֵאוֹתוֹ הַמְּזוּן
שֶׁהוּא נָטַל לְזוֹן אֶת הָעוֹלָם.

וְהֵם עוֹנִים וְאוֹמְרִים אֵל (הָעוֹלָם) הַעֲלִיזוּן,
בְּרוּךְ שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ וּבְטוּבוֹ חֵינֵנוּ. וְכַעַת
רוֹשְׁמִים וְאוֹמְרִים דְּרַגָּא יְדוּעָה, שְׁכָל

מְבָרָךְ, אִף עַל גַּב שְׁהֵם שְׁלֵשָׁה, לֹא אָמַר
לְמִי שְׂאֵבְלָנוּ מִשְׁלוֹ, אוֹ לְשֵׁם, וְלֹא
אוֹמְרִים אֱלֹא נְבָרָךְ שְׂאֵבְלָנוּ, וְלֹא
אוֹמְרִים לְמִי.

וְכַאֲן הֵעִירוּ רַבּוֹתֵינוּ, שֶׁהַכּוּם הַזֶּה שְׁל
בְּרָכָה עוֹמְדָת לְפָנֵינוּ, וְעֵינֵינוּ מִסְתַּכְּלִים
בָּה, וְהַסּוּד - (דברים י"א) תָּמִיד עֵינֵי ה'
אֱלֹהֶיךָ בָּה. וְאוֹתָהּ הַכּוּם שְׁל בְּרָכָה
נּוֹטֶלֶת בְּרָכוֹת וּמְזוּנוֹת מִתּוֹךְ שְׁלֵשֶׁת

וְאָמְרֵי בְרוּךְ. מֵאֵן בְרוּךְ, תְּהִיָּא מְלֶךְ שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ,
 מְלֶךְ עֵילָאָה, דְּכָל בְּרַכָּאן מִיְיִה נְפִקוּ. וְהָא בְרוּךְ
 מִנָּא לָן. דְּכִתִּיב, (מ"א ב מה) וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְרוּךְ, מְלֶךְ
 שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ.

וְעַל דָּא, אֵינּוֹן אָמְרֵי רְשִׁימָא דְדוּכְתָא, מַה
 דְּאִיהוּ לָא אָמַר. מַאי טַעמָא, בְּגִין דְּהָאִי
 עֲלָמָא עֵילָאָה שְׁהִיא בִּינָה, אָרִיִּק בְּרַכָּאן בְּקַדְמִיתָא
 לְתֵרִין בְּרוּבִין דְתַחֲזֹתָהּ, וְאֵינּוֹן יְמִינָא וְשְׂמָאלָא,
 חֶסֶד וּגְבוּרָה. וְעַל דָּא אֶתְרְשִׁימוּ אֵינּוֹן תֵּרִין,
 לְמִיעְבַּד רְשִׁימָא דְהָהוּא דְרַגָּא עֵילָאָה. תְּהִיָּא
 דְּמַבְרַךְ דְּאִיהוּ בְּאֶמְצָעִיתָא, נְטִיל כּוּלָּא מִבִּין תֵּרִין
 סְטֵרִין, וְאִיהוּ מַבְרַךְ מִכָּאן וְלַהֲלָאָה, וְאֶרְשִׁים
 דְּדוּכְתָא וְדְרַגָּא, וּכְדִין מְסַתְכְּמִין (מַתְּבַסְמִין) בְּתַרְא
 בְּשִׁלְמָא רַבָּה, תֵּרִיסַר שְׁבַטִין דְּלְעֵילָא.

לשון הקודש

בְּרַכּוֹת בְּרַאשׁוֹנָה לְשַׁנֵּי הַכְּרוּבִים
 שְׁתַּחֲתִיתָהּ, וְהֵם יְמִין וְשְׂמָאל, חֶסֶד
 וּגְבוּרָה. וְעַל כֵּן נִרְשְׁמוּ אוֹתָם שְׁנַיִם,
 לַעֲשׂוֹת רֶשֶׁם שֶׁל אוֹתָהּ הַדְּרָגָה הָעֲלִיּוֹנָה.
 אוֹתוֹ שְׂמַבְרַךְ שְׁהוּא בְּאֶמְצַע, נוֹטֵל הַכּל
 מִבִּין שְׁנֵי הַצְּדָדִים, וְהוּא מַבְרַךְ מִכָּאן
 וְהֲלָאָה, וְרוֹשֵׁם הַמְּקוֹם וְהַדְּרָגָה, וְאִז
 מִסְבָּמִים (מַתְּבַסְמִים) יַחַד בְּשִׁלְמוֹם גְּדוּל
 שְׁנַיִם עֶשֶׂר הַשְּׁבַטִים שְׁלֹמֹעֲלָה.

הַמְּזוּן יוֹצֵא מִמֶּנָּה, וְאוֹמְרִים בְּרוּךְ. מִי
 הַבְּרוּךְ? אוֹתוֹ הַמֶּלֶךְ שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ,
 הַמֶּלֶךְ הָעֲלִיּוֹן, שְׂכָל הַבְּרַכּוֹת יוֹצֵאוֹת
 מִמֶּנּוּ. וּבְרוּךְ הוּא, מִנֵּין לָנוּ? שְׂכַתּוּב
 (מְלֻכִים א-ב) וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְרוּךְ, הַמֶּלֶךְ
 שְׁהַשְׁלוֹם שְׁלוֹ.

וְעַל זֶה הֵם אוֹמְרִים הַרְשָׁם שֶׁל הַמְּקוֹם,
 מַה שְׁהוּא לָא אָמַר. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם
 שְׁהַעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן הוּא, שְׁהוּא בִּינָה, מְרִיק

וּבְטוֹבוֹ חַיִּינוּ, וְלֹא מִטוֹבוֹ. הֲיֵן בְּטוֹב הַהוּא
 עֲלֵמָא תַתְּאָה, דְּנִפְק מִמְּדַת הַטוֹב
 עֲצֻמָּה, דְּאִתְקַרֵּיאת טוֹבוֹ. כְּמָה דְאֵת אָמַר, (הושע ג'
 ה) וּפְתָרוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבוֹ, אֶל ה' דָּא עֲלֵמָא
 תַתְּאָה. וְאֶל טוֹבוֹ, דָּא אֵילָנָא דְחַיִּי. (ירמיה לא י"א) וְנָהָרוּ
 אֶל טוֹב ה', דְּעַל יְדוֹ אֵיתְזֵנוּ וְאִתְנַהֲרוּ כָּל עֲלָמִין.

בְּעֵשְׂרָה, דְּהָא כֹּלָא בְּהַסְכְּמָה חָדָא, מִרִּישָׁא
 עֵילָאָה וְעַד סוּפָא דְכָל דְרָגוֹן, הַהוּא
 דְּמִכְרָךְ, אָמַר וְאֲרִשִׁים, נְבָרְךָ לְאֵלֵהִינוּ.

וְכֵן מִתְּפִין וְלִהְלָאָה, פִּינֵן דְּמִכְרָךְ בְּרַפְתַּת חֲזָן עַל
 מְזוֹנָא דְנִפְק מִגּוֹ עֲלֵמָא עֵילָאָה, דְּאֵיהוּ מְקוֹר
 דְּכֹלָא, אֲחֵדֵר לְבַתֵּר, וְאָמַר עַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה, רְזָא
 דְּעֲלֵמָא תַתְּאָה. מַאי טַעְמָא, בְּגִין דְּכָל בְּרַכָּאן
 אֲצַטְרִיךְ בְּקַדְמֵיתָא לְנַפִּי עֲלֵמָא עֵילָאָה, דְּאֵיהוּ

לשון הקודש

מִהֲרָאשׁ הַעֲלִיזוּ וְעַד סוּף כָּל הַדְּרָגוֹת.
 אוֹתוֹ הַמְּכָרְךָ אוֹמַר וְרוּשִׁם, נְבָרְךָ
 לְאֵלֵהִינוּ.

וְכֵן מִשָּׁם וְלִהְלָאָה, פִּינֵן שְׂמִכְרָךְ בְּרַפְתַּת
 חֲזָן עַל הַמְּזוֹן שְׂנֵיעָא מִתּוֹךְ הָעוֹלָם הַעֲלִיזוּן,
 שֶׁהוּא הַמְּקוֹר שֶׁל הַכֹּל, חוּזֵר אַחֵר כֶּף
 וְאוֹמַר עַל אֶרֶץ חֲמֻדָּה, הַסּוּד שֶׁל הָעוֹלָם
 הַתַּחְתּוֹן. מָה הַטַּעַם? מִשּׁוֹם שָׂאתָ כָּל

וּבְטוֹבוֹ חַיִּינוּ, וְלֹא מִטוֹבוֹ. שְׁנֵין בְּטוֹב
 אֵת אוֹתוֹ הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן, שְׂנֵיעָא מִמְּדַת
 הַטוֹב עֲצֻמָּה, שְׂנֵקֶרְאת טוֹבוֹ, כְּמוֹ
 שְׂנֵאָמַר (הושע א') וּפְתָרוּ אֶל ה' וְאֶל טוֹבוֹ.
 אֶל ה' – זֶה הָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן. וְאֶל טוֹבוֹ –
 זֶהוּ עֵץ הַחַיִּים. (ירמיה לא) וְנָהָרוּ אֶל טוֹב ה'.
 שְׂעַל יְדוֹ נִזְוֵנִים וְנִזְוֵרִים כָּל הָעוֹלָמוֹת.
 בְּעֵשְׂרָה, שְׁהָרֵי הַכֹּל בְּהַסְכְּמָה אַחַת,